

RZĄDOWE CENTRUM INFORMATYCZNE PESEL

Wydział Koordynacji i Wdrożeń TBD

TERENOWY BANK DANYCH
POWSZECHNEGO ELEKTRONICZNEGO SYSTEMU
EWIDENCJI LUDNOŚCI
(TBD PESEL)

Informacje podstawowe

Warszawa

Maj

1987 r.

Opracowanie niniejsze w syntetycznym ujęciu prezentuje problematykę Terenowych Banków Danych PESEL. Określa podstawowe cele i funkcje, a także omawia organizację banku danych, jako elementu ludnościowego systemu informatycznego.

Wymienia podstawowe możliwości zastosowań TBD PESEL jak również kierunki jego rozwoju. Opracowanie adresowane jest głównie do kierownictwa szczebla wojewódzkiego i dlatego zawiera informacje o charakterze ogólnym.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie
2. Istota TBD PESEL
3. Funkcje i cele TBD PESEL
4. Źródła informacji
5. Organizacja banku danych
6. Sprzęt i oprogramowanie
7. Jednostki współpracujące z TBD PESEL
8. Sposób budowy systemu TBD PESEL
9. Możliwości rozwojowe

1. WPROWADZENIE

Rządowe Centrum Informatyczne PESEL, działając w oparciu o postanowienia zawarte w decyzji Prezydium Rządu Nr 89/73 z dnia 6 lipca 1973, opracowało i wdrożyło we współpracy z jednostkami organizacyjnymi podległymi Prezydentowi m.st. Warszawy element struktury PESEL o nazwie Terenowy Bank Danych Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności - Warszawa, zwany potocznie TBD PESEL - Warszawa. Przedsięwzięcie to miało najpierw charakter eksperymentu w odniesieniu do jednej dzielnicy miasta (Wola – ok. 230 tys. mieszkańców), a następnie sukcesywnie rozszerzone zostało na kolejne dzielnice. Obecnie TBD PESEL - Warszawa obejmuje swoim zasięgiem całe miasto i trwają przygotowania do rozwinięcia go na województwo stołeczne.

Pozytywne wyniki funkcjonowania TBD PESEL w Warszawie odnotowane przez użytkowników, a także przez obywateli, potwierdziły poprawność przyjętych koncepcji i stały się powodem licznych wystąpień wojewódów do Ministra Spraw Wewnętrznych o utworzenie na terenie ich województw analogicznych Terenowych Banków Danych PESEL.

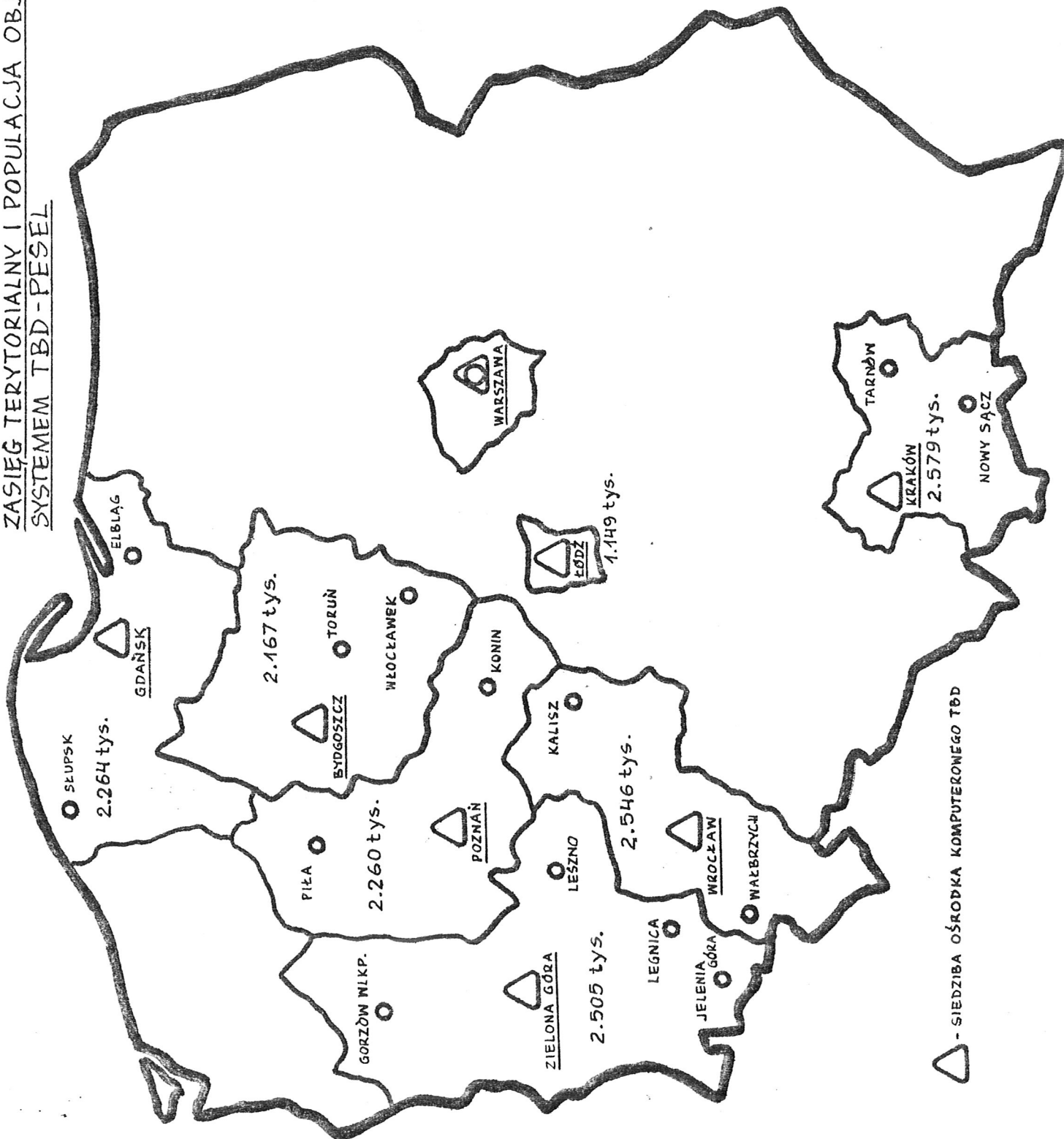
Z uwagi na rangę i zakres przedsięwzięcia, stosowne decyzje mogły być i zostały podjęte na szczeblu rządowym. Dnia 23 czerwca 1986 r. uchwałą Nr 100 Rady Ministrów, budowę kolejnych TBD PESEL objęto zamówieniem rządowym Nr 8.18 – „Komputerowy Bank Danych Ewidencji Ludności – TBD PESEL”.

Zamówienie ma charakter inwestycyjny i dotyczy budowy 6 regionalnych ośrodków komputerowych TBD PESEL. Stanowi ono jedno z zadań z zakresu rozwoju nauki i techniki objętych zamówieniami rządowymi.

W wyniku analizy warunków lokalnych, zaawansowania w tworzeniu bazy danych i możliwości lokalowe wytypowano województwa, w których zostaną uruchomione ośrodki komputerowe. Wytypowano także województwa ościenne, które będą przez te ośrodki obsługiwane. Łącznie TBD PESEL zostanie uruchomiony w 20 województwach.

Na załączonej mapie zilustrowano zasięg terytorialny TBD PESEL po zrealizowaniu omawianego zadania. Pozytywne skutki działania TBD PESEL odczuje wówczas ok. 15 mln. obywateli (nie licząc TBD PESEL -

ZASIĘG TERYTORIALNY I POPULACJA OBJĘTA
SYSTEMEM TBD-PESEL

△ - SIEDZIBA OŚRODKA KOMPJUTEROWEGO TBD

Warszawa) w formie odciążenia od konieczności dokumentowania różnych faktów w urzędach, uproszczenia procedury meldunkowej, a administracja terenowa otrzyma nowoczesne narzędzie wspomagające jej działalność.

2. ISTOTA TBD PESEL

Zgodnie z tym co powiedziano w rozdziale 1, TBD jest podstawowym elementem składowym Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności. Aby możliwie najkrócej i precyzyjnie opisać TBD PESEL, należy przedstawić w telegraficznym skrócie podstawową koncepcję PESEL.

Powszechnie wiadomo, że obecnie każdy obywatel posiada swoje kartoteki w kilku różnych urzędach i instytucjach (rejon meldunkowy, spółdzielnia mieszkaniowa, wydział komunikacji, PZU, ZUS, WKU itp.). We wszystkich przypadkach ewidencje te powielają się, obejmując dla tej samej osoby większość tych samych informacji. Stan taki, ze zrozumiałych względów, komplikuje utrzymanie wszystkich zbiorów ewidencyjnych w należytej aktualności. Wiarygodność informacji, bardzo rzadko lub wcale nie aktualizowanych, jest z reguły niska, a koszt utrzymania ewidencji nie-współmiernie wysoki.

Stąd też ważnym założeniem koncepcji PESEL jest eliminacja zwielokrotnionych ewidencji osobowych i utworzenie, przy wykorzystaniu środków informatycznych, jednej dla całego kraju ewidencji o nazwie Centralny Bank Danych (CBD PESEL), który powiązany z TBD PESEL, będą łącznie zastępowały tradycyjne ewidencje.

CBD zorganizowany i eksploatowany w Rządowym Centrum Informatycznym PESEL w Warszawie jest systemem, w którym docelowo będą zapisane dane identyfikacyjne obywateli PRL i cudzoziemców zamieszkałych na stałe w Polsce. W oparciu o te dane generuje się tzw. numery ewidencyjne PESEL. Numer taki jest jednoznacznym wyróżnikiem identyfikującym daną osobę. Przewiduje się, że każdy dorosły obywatel będzie miał wpisany swój numer ewidencyjny do dowodu osobistego. Załącznik 1 ilustruje strukturę numeru ewidencyjnego.

TBD PESEL jest rozwinięciem CBD. W banku tym, zlokalizowanym terytorialnie w stosunku do CBD, utrzymywane są pozostałe informacje dotyczące obywateli zamieszkałych w danym rejonie, a mianowicie:

- szczegółowe dane dotyczące urodzenia
- zmiany nazwisk i imion
- dane stanu cywilnego
- adresy poprzedniego, aktualnego i czasowego miejsca pobytu
- dane dokumentu tożsamości
- rysopis i pseudonimy
- dane dotyczące obowiązku wojskowego
- dane dotyczące zgonu.

Więź informacyjną pomiędzy zapisami (rekordami) tego samego obywatela w zbiorach Centralnego Banku Danych i Terenowego Banku Danych zapewnia numer ewidencyjny PESEL.

W sensie informatycznym TBD PESEL jest systemem komputerowego banku danych z rozwiniętą siecią teletransmisyjną. Oznacza to, że w siedzibie TBD PESEL istnieje ośrodek komputerowy z odpowiednim zapleczem, natomiast użytkownicy TBD PESEL w danym regionie mają kontakt z bankiem danych poprzez zainstalowane końcówki (terminale) komputerowe, wyposażone zazwyczaj w monitor ekranowy i sprzężoną z nim drukarkę. Schemat 1 ilustruje tę ideę.

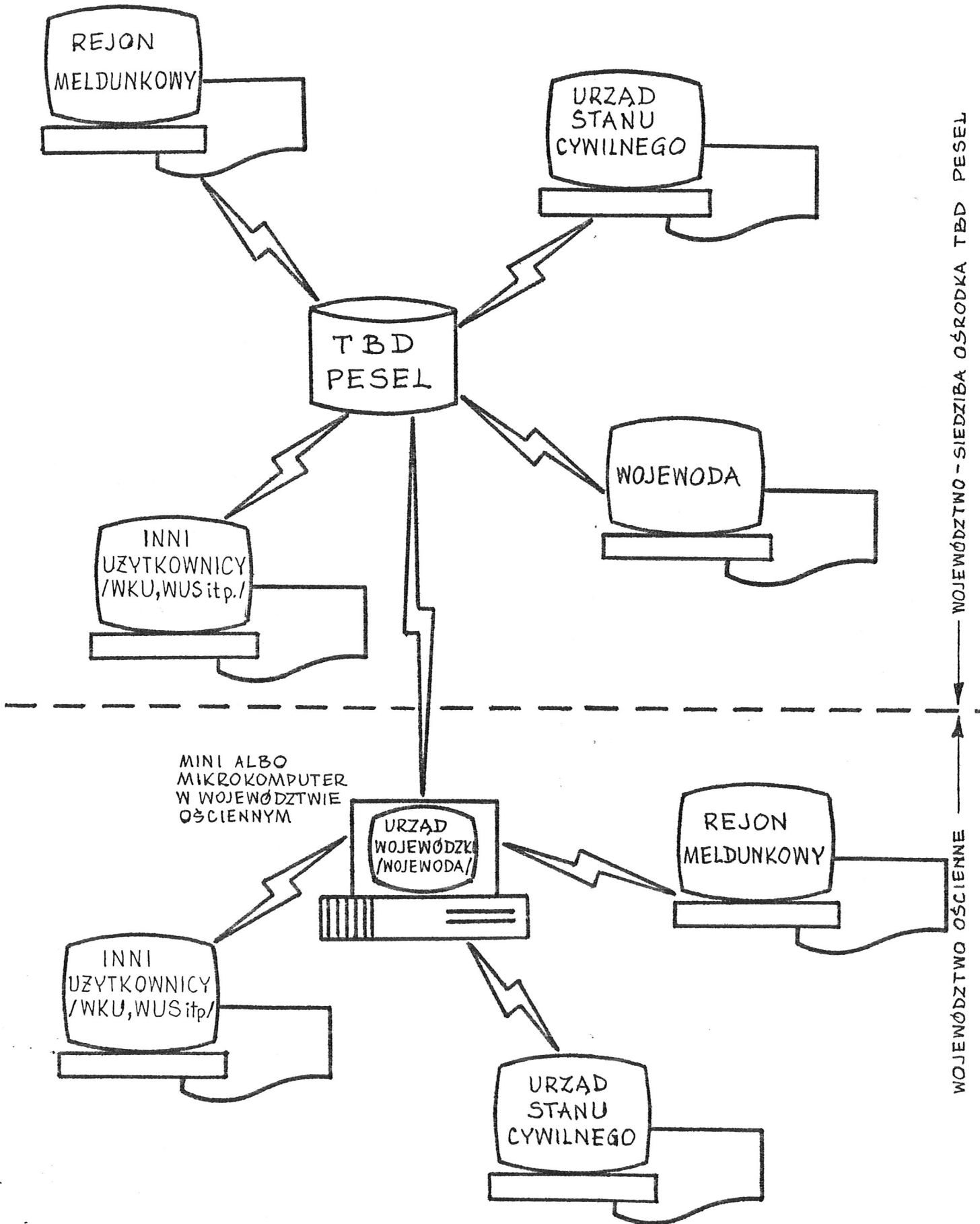
Współpraca użytkownika z TBD PESEL realizuje się albo w trybie dialogowym (on-line), tzn. w bezpośredniej transmisji danych pomiędzy terminalem a ośrodkiem komputerowym, albo w trybie przetwarzania tzw. partiowego (off-line), tzn. prace są zlecane przez użytkowników do wykonania w ośrodku komputerowym.

3. FUNKCJE I CELE TBD PESEL

W ramach istniejących unormowań ustawowych, TBD PESEL jest instrumentem usprawniania działalności administracji terenowej. Realizuje funkcje informacyjne na rzecz organów władzy, służąc im pomocą w opracowywaniu wniosków, a także w podejmowaniu działań doskonalących pracę urzędów, w tym również w zakresie ich służebnej roli wobec obywateli.

Jak wykazano w rozdziale 2, TBD PESEL zawiera tylko te informacje, które dotąd były gromadzone w różnych kartotekach i ewidencjach. Każda z informacji utrzymywanych w TBD PESEL jest informacją udokumento-

IDEA SIECI KOMPUTEROWEJ TBD PESEL

waną. TBD PESEL nie utrzymuje i nie przetwarza żadnych informacji o charakterze ocennym. Zagwarantowany jest tu interes obywatela, który ma prawo wglądu do swojego zapisu celem kontroli i ewentualnej korekty informacji błędnych.

TBD PESEL gwarantuje poufność utrzymywanych informacji poprzez różnorodne metody ochrony danych przed dostępem osób nieuprawnionych oraz poprzez zabezpieczenie ich przed zniekształceniem lub zniszczeniem.

W podstawowym wymiarze TBD PESEL jest bankiem spełniającym funkcje ewidencyjne. Jednakże nie jest to bank o charakterze zamkniętym. Istnieje bowiem możliwość tworzenia podzbiorów informacji tematycznych, które po sprzężeniu z TBD PESEL dadzą w rezultacie kompleksowy system informatyczny, którego użytkownikami będą zainteresowane jednostki administracji i gospodarki danego regionu. Kompleksowy system będzie narzędziem codziennej pracy tych jednostek, ułatwiającym nie tylko samą ewidencję, ale także stanowiącym pomoc w zarządzaniu, planowaniu, rozliczaniu, a także w procesach decyzyjnych.

Władze wojewódzkie wyposażone w tak rozwinięty system jakim jest TBD PESEL będą mogły na bieżąco śledzić przebieg określonych zjawisk i odpowiednio do nich programować swoją działalność.

Dobrze funkcjonujący TBD PESEL powinien też usprawnić obsługę obywateli w urzędach zmniejszając pracochłonność czynności urzędniczych, a także odciążyć obywateli od konieczności dokumentowania tych faktów, które zostały zapisane w banku.

TBD PESEL będzie udostępniać upoważnionym jednostkom informacje w następujących postaciach:

- jako informacje tzw. jednostkowe, dotyczące konkretnej osoby, w pełnym lub ograniczonym zakresie danych;
- wykazy osób, wybranych według określonego kryterium, z informacjami określonymi przez zamawiającego;
- zestawienia zbiorcze o charakterze statystycznym lub analitycznym według żądanych przekrojów i sposobów naliczania.

Informacje jednostkowe oraz niewielkie wykazy osób otrzymuje się natychmiast w drodze przetwarzania dialogowego. Większe opracowania

DOKUMENTY AKTUALIZACYJNE TBD – PESEL

Rodzaj aktualizacji	Źródła informacji
Dane identyfikacyjne	E-15 Zawiadomienie o zmianie obywatelstwa E-20 Zawiadomienie o zmianie nazwiska lub imienia M-8 Skrócony odpis aktu urodzenia
Dane dot. urodzenia	M-8 Skrócony odpis aktu urodzenia
Poprzednie nazwiska Poprzednie imiona	E-20 Zawiadomienie o zmianie nazwiska lub imienia
Stan cywilny Zgon	M-13 Skrócony odpis aktu małż. M-15 Skrócony odpis aktu zgonu
Aktualny adres Obowiązek ^o wojskowy	E-1 Zgłoszenie pobytu stałego
Poprzednie adresy pobytu stałego	E-17 Wezwanie o przesłanie KOM
Adres pobytu czasowego	E-4 Zgłoszenie wyjazdu za granicę E-18 Zawiadomienie o zameldowaniu na pobyt czasowy
Dokument tożsamości Rysopis i pseudonimy	A-20 Metryczka wydanego D.O.

Wykorzystanie wymienionych źródeł informacji jest rozwiązaniem korzystnym z punktu widzenia eksploatacji, gdyż nie wprowadza zmian w istniejącą dokumentację i jej obieg.

(np. listy poborowych) i zestawienia statystyczne wykonuje się w ramach zleceń specjalnych w trybie przetwarzania partywego.

Zakłada się, że docelowo TBD PESEL rozszerzając swój zasięg, wprowadzi nowoczesne procedury informatyczne do ewidencji ludności w całym kraju, co radykalnie usprawni proces obsługi obywateli w zakresie obowiązku meldunkowego.

4. ŹRÓDŁA INFORMACJI

W podstawowym wymiarze zakresu przedmiotowego TBD PESEL zawiera informacje identyfikacyjne i adresowe obywateli. Fakt ten wyznacza źródła informacyjne banku. Można tu wyodrębnić następujące grupy dokumentów, a mianowicie:

- dokument dostarczający informacji koniecznych do utworzenia TBD PESEL;
- dokumenty będące nośnikami informacji aktualizujących rekordy w banku.

Pierwszą grupę stanowi formularz Karty Osobowej Mieszkańca (KOM), przedstawiony w załączniku 2. Zbiory KOM są przechowywane i utrzymywane w biurach meldunkowych, w postaci tradycyjnych kartotek.

Druga grupa dokumentów jest reprezentowana różnymi formularzami w zależności od rodzaju wprowadzanych aktualizacji do banku, co wykazano w tabelicy 1.

5. ORGANIZACJA BANKU DANYCH

Zakres podmiotowy TBD PESEL jest taki sam jak w Centralnym Banku Danych i jest wyznaczony następującymi elementami:

- obejmuje obywateli polskich, a także cudzoziemców zameldowanych na pobyt stały w Polsce;
- dotyczy osób zamieszkałych na obszarze objętym zasięgiem działania TBD PESEL.

Zakres przedmiotowy TBD PESEL stanowią następujące informacje:

- numer ewidencyjny PESEL (w tym data urodzenia i płeć)
- obywatelstwo
- nazwisko aktualne
- nazwisko rodowe
- nazwiska poprzednie (w tym z poprzedniego małżeństwa)
- imiona
- imię i nazwisko rodowe ojca
- imię i nazwisko rodowe matki
- miejsce urodzenia
- USC i Nr aktu urodzenia
- stan cywilny
- Nr ewidencyjny PESEL współmałżonka
- imię i nazwisko współmałżonka
- data zawarcia małżeństwa
- USC i Nr aktu małżeństwa
- nazwa, seria i Nr dokumentu tożsamości
- wystawca dokumentu tożsamości
- obowiązek wojskowy
- nazwa i Nr dokumentu wojskowego
- stopień wojskowy
- adres pobytu stałego (aktualny)
- poprzednie adresy pobytu stałego
- adres pobytu czasowego ponad 2 miesiące
- wzrost
- kolor oczu
- znaki szczególne
- używane pseudonimy

Wymienione wyżej informacje występują w KOM, formularzu tzw. metryczki dowodu osobistego (A-20) oraz w książeczce wojskowej. Informacje adresowe są zapisane w rekordzie bardziej szczegółowo, niż to podano wyżej. Pełny adres opisany jest przy pomocy kodu terytorialnego, nazwy miejscowości, nazwy ulicy, numeru domu, numeru mieszkania i kodu pocztowego. Pełny zestaw informacji zawiera 87 pozycji.

Bank danych tworzy się na podstawie KOM osób żyjących. Nie wprowadza się do niego informacji o charakterze historycznym. Tym niemniej należy liczyć się z tym, że populacja objęta TBD PESEL będzie się zmieniać wskutek zmian miejsc stałego pobytu oraz ubytku naturalnego.

Użytkownicy TBD PESEL mają zagwarantowany dostęp do informacji w ramach sieci transmisji danych, przy pomocy terminali w sposób bezpośredni.

5.1. Cechy wyszukiwawcze

W tradycyjnym systemie ewidencji ludności, KOM są ułożone według nazw ulic i adresów zamieszkania obywateli. Układ taki oferuje bardzo skromne możliwości szybkiego wyszukiwania osób według innych kryteriów, np. alfabetycznie nazwiskami.

System informatyczny stwarza nowe kierunki w tej dziedzinie wzbogacając możliwości wyszukiwawcze co daje nowe jakościowo funkcje TBD PESEL, w stosunku do tradycyjnych kartotek.

Pewne informacje w rekordzie są przedmiotem bardzo częstych operacji wyszukiwawczych, porównawczych, kontrolnych itp. Dlatego przyznano im status tzw. cech (lub aspektów) wyszukiwawczych. Tablica 2 prezentuje wykaz tych informacji. Wyszukiwanie według określonych z góry cech jest metodą bardzo efektywną, można w ten sposób wybrać z banku danych rekordy osób, odpowiadające określonym kryteriom wyboru i tworzyć z nich liczne rodzaje zestawień użytkowych (wyborców, poborowych, uczniów itp.).

CECHY WYSZUKIWAWCZE W TBD – PESEL

Symbol	Nazwa cechy wyszukiwawczej
NE	Numer ewidencyjny PESEL
N	Nazwisko
I	Imiona
DU	Data urodzenia
KT	Kod terytorialny adresu pobytu stałego
ADR	Adres pobytu stałego
WP	Obowiązek wojskowy (podlega, nie podlega)
DT	Dokument tożsamości (seria i numer)

Cechy wyszukiwawcze są stosowane do formułowania zapytań do TBD PESEL w ramach przetwarzania dialogowego (on-line) i uzyskania natchmiastowej odpowiedzi na terminalu, z którego zostały zadane. Zapytanie może składać się z jednej lub kilku cech wyszukiwawczych, tworzących ciąg logiczny. W zależności od tego odpowiedź może dotyczyć konkretnej osoby, albo pewnej zbiorowości charakteryzującej się cechami określonymi w zapytaniu.

6. SPRZĘT I OPROGRAMOWANIE

Jak wykazały wieloletnie doświadczenia PESEL, opieranie informacji dziedzin mających podstawowe znaczenie dla gospodarki i zarządzania krajem na sprzęcie komputerowym pochodzącym z importu, a szczególnie z krajów zachodnich, jest podejściem wysoce ryzykownym. Pomijając wysokie nakłady dewizowe, systemy budowane w ten sposób są często narażone na różnorodne kłopoty eksploatacyjne, wynikające ze zmian o charakterze politycznym i ograniczeń z tytułu embarga. Dlatego też, mimo niezaprzeczalnych zalet sprzętu zachodniego, koncepcja TBD PESEL zakłada stosowanie w tym systemie komputerów i urządzeń towarzyszących produkcji krajowej oraz państw RWPG.

Generalnym dostawcą w tym zakresie są Zakłady Elektroniczne ELWRO we Wrocławiu, które na specjalne zamówienie zaprojektowały i wykonały nową wersję zestawu dwumaszynowego Jednolitego Systemu RIAD o symbolu R-34 (EC-1034). Konfigurację tego zestawu prezentuje schemat 2.

Dwumaszynowy zestaw komputera R-34 ma na celu zapewnienie wysokiego stopnia niezawodności systemu, rzędu 99,9 %. Istniejąca w tym rozwiązaniu nadwyżka mocy obliczeniowej (pracuje tylko jedna jednostka, a druga przejmuje jej funkcje w razie awarii) nie musi być tracona, gdyż można ją wykorzystać do innych przetwarzań, realizowanych równoległe z obsługą systemu TBD PESEL.

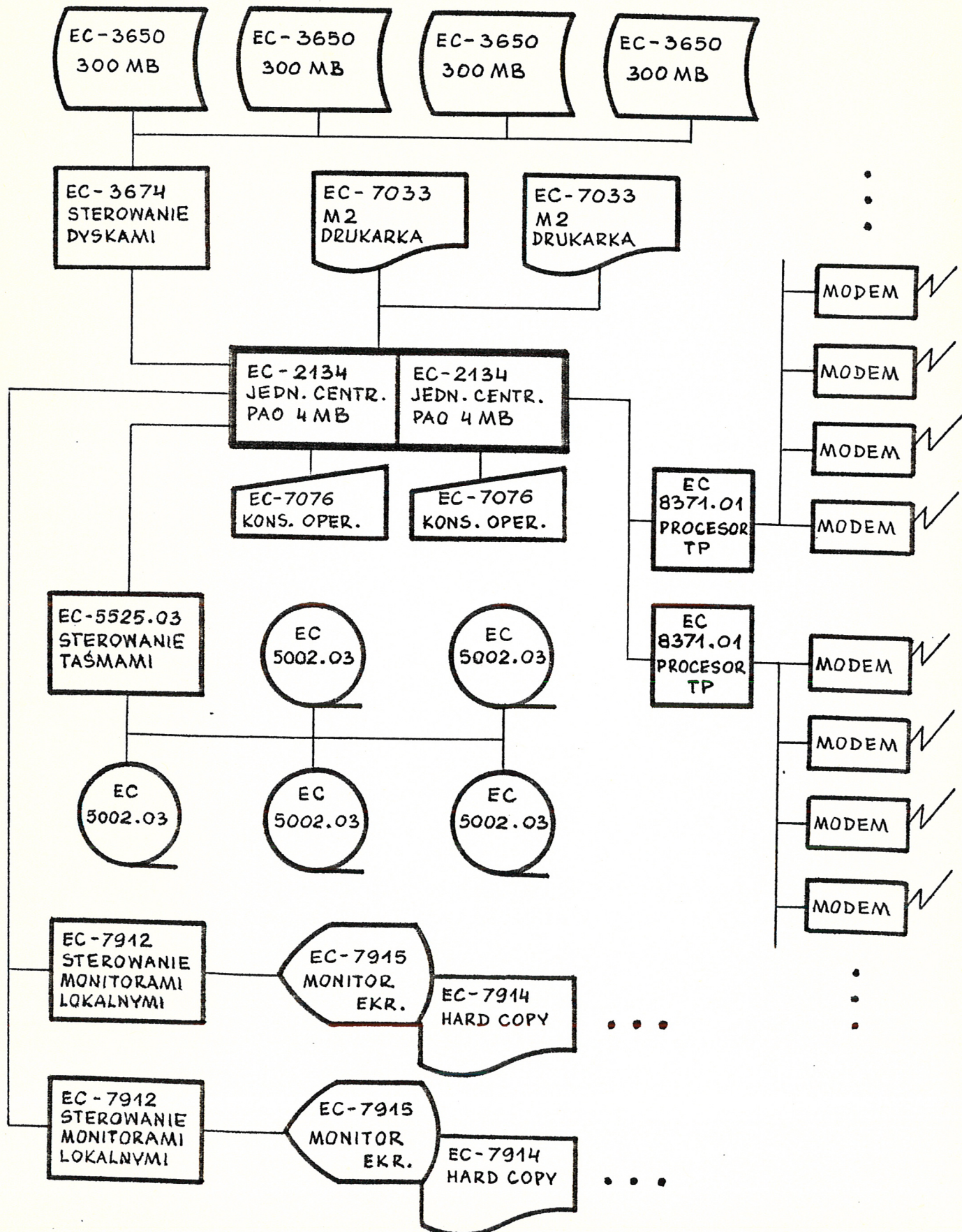
Ośrodek komputerowy musi być ponadto wyposażony w sprzęt do przygotowywania danych na nośnikach maszynowych. Przyjęto, że dane do utworzenia banku danych i aktualizowania go są zapisywane na taśmach magnetycznych. W tym celu wykorzystywany jest zestaw urządzeń typu MERA-9150 z odpowiednią liczbą stanowisk wprowadzania danych. Liczba ta zależy od szeregu czynników, jak np. organizacja pracy (zmianowość), natężenie przepływu dokumentów źródłowych, synchronizacja czasowa z innymi zadaniami itp.

Koncepcja przenoszenia danych z KOM na nośniki maszynowe dla założenia TBD PESEL z wykorzystaniem mikrokomputerów (np. MK-45) i dyskietek jest nowym wariantem, który pozwoliłby na dokonanie tej operacji w siedzibach KOM, bez konieczności przewożenia kartotek. Odpowiednio zorganizowany zestaw takich mikrokomputerów wraz z obsługą stanowiłby mobilny zespół funkcjonujący na zasadzie objazdowego ośrodka przygotowania danych. Realizacja tej koncepcji wymaga jednak jeszcze pewnych uściśleń związanych z oprogramowaniem mikrokomputerów, sposobem przeniesienia zapisu z dyskietek na taśmę magnetyczną lub wprost do pamięci dyskowej itp.

Oprogramowanie TBD PESEL jest nie mniej istotne od sprzętu, szczególnie oprogramowanie zarządzające bankiem danych i teletransmisją.

Opracowano oprogramowanie własne, dostosowane do specyficznych potrzeb TBD PESEL, nowoczesne, o bardzo dobrych parametrach

KONFIGURACJA ZESTAWU KOMPUTEROWEGO R-34

eksploatacyjnych, szczególnie w zakresie oszczędności pamięci, szybkości dostępu do informacji, katalogowania i zabezpieczania przed niepowołanym dostępem.

Przewiduje się, że oprogramowanie to będzie zastosowane we wszystkich regionalnych ośrodkach komputerowych TBD PESEL.

7. JEDNOSTKI WSPÓŁPRACUJĄCE Z TBD PESEL

Współpraca z TBD PESEL z punktu widzenia jednostek administracji centralnej i terenowej może być realizowana dwojako:

- jednostki współpracujące dostarczają jak i pobierają informacje do i z TBD PESEL;
- jednostki współpracujące tylko pobierają informacje z TBD PESEL, w formie prostej lub przetworzonej.

W etapie wdrażania i wstępnej eksploatacji TBD PESEL można wyszczególnić 3 grupy jednostek współpracujących, a mianowicie:

A. Terenowe organy administracji państwowej:

- rejony meldunkowe
- urzędy stanu cywilnego
- wydziały społeczno-administracyjne (referaty) urzędów szczebla podstawowego i wojewódzkiego
- jednostki przechowujące archiwalne zbiory i kartoteki ewidencyjne typu KEA, ADREMA itp.

B. Inne jednostki organizacyjne:

- WUSW lub RUSW
- WKU
- WUS

C. Jednostki szczebla centralnego:

- RCI PESEL
- CBA (okresowo)
- MSW

W miarę rozwoju TBD PESEL będzie zmieniać się zakres przedmiotowy informacji. Pojawią się nowe tematy w formie podsystemów sprzężonych z podstawowym zakresem banku. Wraz z tym nastąpi rozszerzenie kręgu jednostek współpracujących i użytkujących zasoby informacyjne systemu.

8. SPOSÓB BUDOWY SYSTEMU TBD PESEL

Tworzenie systemu informatycznego TBD PESEL wymaga różnorodnych działań, a mianowicie:

- organizacyjnego przygotowania użytkowników
- projektowego rozwiązania systemu dla danego regionu
- oprogramowania procedur utrzymania i eksploatacji banku danych
- przygotowania zaplecza technicznego, bazy lokalowej i kadry informatycznej.

TBD PESEL jako system powielarny, stanowi w zakresie projektowania, programowania i techniki pewnego rodzaju standard, wymagający stosunkowo niewielkich adaptacji.

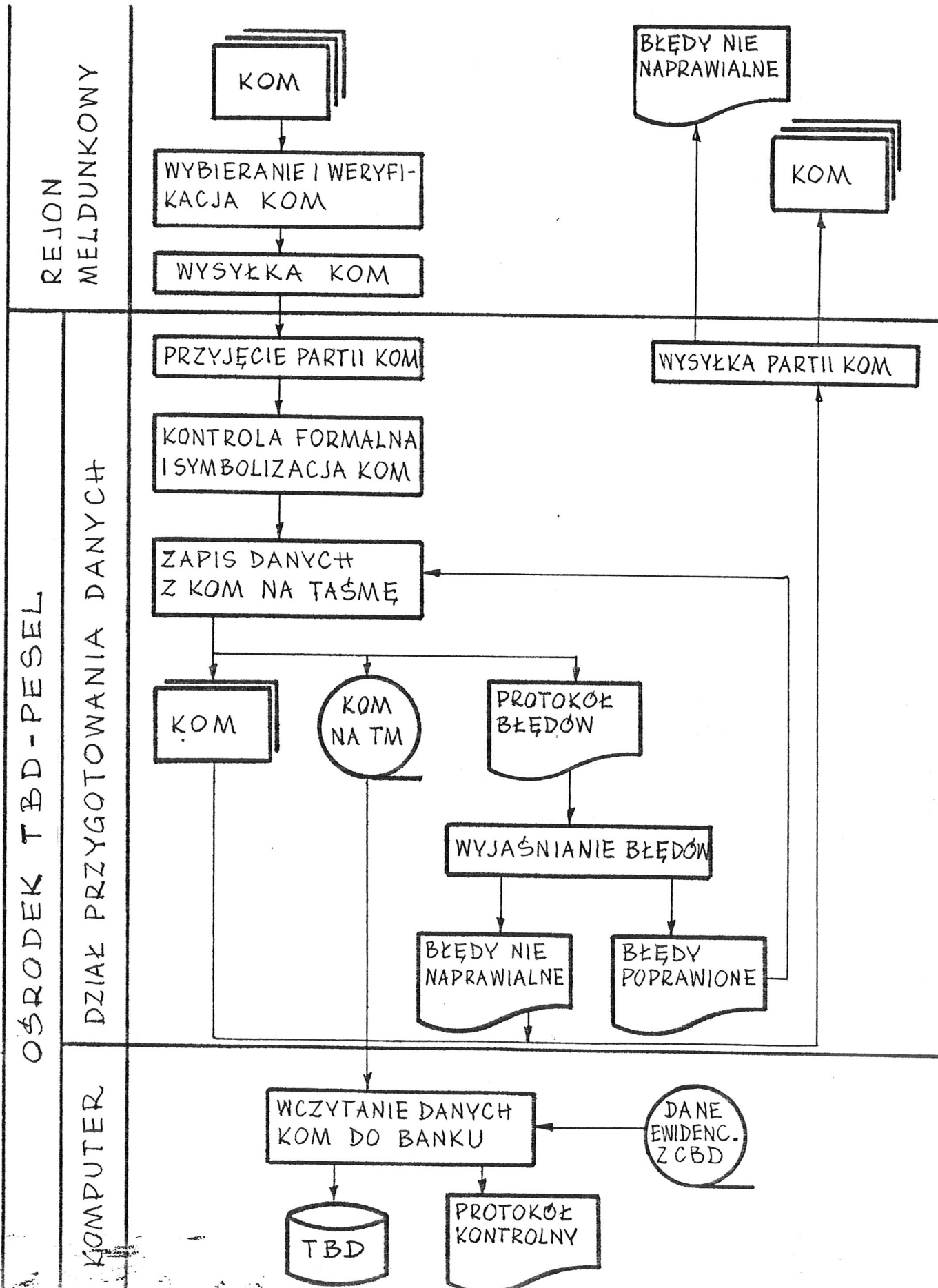
Natomiast organizacyjne przygotowanie zespołów ludzkich współdziałających w zadaniu jest sprawą bardzo istotną. Chodzi tu głównie o współpracę na linii rejon meldunkowy — ośrodek komputerowy TBD PESEL.

Zadania jakie spoczywają na rejonie meldunkowym w czasie tworzenia TBD PESEL są związane głównie z obsługą KOM, w tym:

- wybieranie partii KOM do wczytania do banku, eliminacja KOM nie mających naklejek CBD z numerem ewidencyjnym PESEL,
- kontrola poprawności wypełniania i kompletności danych w dokumentach,
- ekspedycja dokumentów do ośrodka komputerowego i prowadzenie rejestru rozliczeń.

Zwraca się uwagę, że tworzenie TBD PESEL odbywa się tylko z KOM zawierających naklejki z numerem ewidencyjnym PESEL. Obecnie

TWORZENIE TBD - PESEL

trwa proces generowania numerów ewidencyjnych w ramach systemu CBD, realizowany przez Stacje Łączności Komputerowej PESEL.

Dalsza obsługa KOM ma miejsce w ośrodku komputerowym TBD. Tutaj musi istnieć również zespół, który:

- prowadzi recepcję i spedycję poszczególnych partii KOM oraz dokonuje rozliczeń z rejonem meldunkowym,
- weryfikuje pod względem poprawności formalnej KOM i symbolizuje określone informacje.

Kolejną fazą obróbki KOM jest przeniesienie danych na maszynowe nośniki informacji. Realizuje to zespół obsługujący urządzenia typu MERA 9150.

Przy okazji warto wspomnieć o licznosci wymienionych zespołów. W rejonach meldunkowych, jak wykazuje doświadczenie TBD PESEL – Warszawa, wszystkie prace z reguły można wykonać bez konieczności zwiększania personelu. Ewentualny wzrost zatrudnienia wiąże się z późniejszą obsługą terminala komputerowego, zainstalowanego w siedzibie rejonu meldunkowego.

Liczebność zespołu przy ośrodku komputerowym jest zależna od natężenia przepływu dokumentów i musi być dostosowana do warunków lokalnych. Z praktyki TBD PESEL – Warszawa wynika, że w ciągu jednej zmiany jedna osoba może zweryfikować i dokonać symbolizacji ok. 70 dokumentów KOM. Podobnie można określić liczbę stanowisk operatorskich wprowadzania danych MERA 9150. Doświadczenie wykazuje, że jedna osoba w ciągu zmiany powinna wprowadzić ok. 100 dokumentów KOM.

Schemat 3 ukazuje proces tworzenia TBD PESEL z KOM. Schemat ujmuje jedynie proces wczytywania danych z KOM dla utworzenia banku. Należy jednak zauważyć, że wczytanie KOM z jednego rejonu meldunkowego wymaga określonego czasu. W tym okresie napływają zmiany, które również powinny być wprowadzone. Zmiany dotyczące osób, których KOM nie zostały jeszcze wczytane do banku są obsługiwane w dotychczasowy sposób. Jeżeli jednak zmiana dotyczy osoby, której KOM jest już wczytany do TBD PESEL, wówczas aktualizację rekordu tej osoby prowadzi się w trybie dialogowym z terminala zlokalizowanego w rejonie meldunkowym.

Tak więc procesowi tworzenia TBD PESEL towarzyszy proces jego aktualizacji.

9. MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWE

TBD PESEL bazując na danych ewidencyjno-adresowych obywateli danego regionu, może być rozwijany w następujących kierunkach:

- dla usprawnienia pracy administracji, szczególnie podstawowych jej ogniw poprzez uproszczenie obsługi obywateli;
- do rozszerzania tematycznego zasobu informacji o inne sfery życia społecznego i gospodarczego.

Pierwszy z wymienionych kierunków prowadziłby w rezultacie do całkowitego wyeliminowania z obiegu stosowanych obecnie formularzy ewidencji ludności. Wszelkie operacje z tym związane byłyby prowadzone „przy okienku” za pomocą terminala komputerowego w obecności zainteresowanej osoby. Rejon meldunkowy mógłby na żądanie obywatela emitować wydruki komputerowe, poświadczające stan ewidencyjny, dla potrzeb innych organów i instytucji.

Innym efektem pierwszego kierunku rozwoju TBD PESEL jest możliwość częściowej likwidacji zbiorów archiwalnych dotyczących osób wymeldowanych i zmarłych. Dane o osobach tych będą bowiem dostępne w odpowiednich zbiorach TBD. To samo dotyczy osób, które wyemigrowały z kraju. W ten sposób archiwum tradycyjne ograniczyłoby się do populacji o znaczeniu historycznym, która nie była wprowadzona do banku w trakcie jego tworzenia. Z czasem zbiór ten uległby likwidacji, wskutek upływu ustawowego okresu archiwizowania.

Drugi kierunek rozwoju polega na „podłączeniu” do TBD PESEL podzbiorów tematycznych, związanych np. z ewidencjami:

- pojazdów samochodowych
- kierowców
- krwiodawców
- kandydatów i członków spółdzielni mieszkaniowych
- gruntów
- rzemiosła i usług

- podatków
- opłat za energię, telefon
- itd.

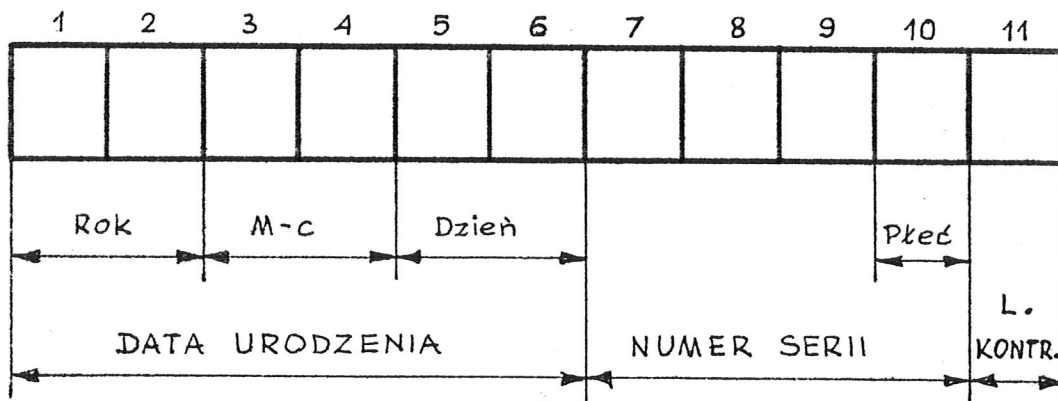
W oparciu o te i inne zintegrowane z TBD PESEL ewidencje można tworzyć podsystemy tematyczne wymienione niżej w sposób hasłowy, np.:

- ZATRUDNIENIE
- ROLNICTWO
- ZDROWIE I OPIEKA SPOŁECZNA
- OŚWIATA I WYCHOWANIE
- FINANSE
- KULTURA
- INWESTYCJE

Tematyka podsystemów TBD PESEL może być w każdym regionie odmienna i zależna od różnych czynników, w tym głównie od potrzeb, możliwości zapewnienia odpowiedniego zestawu informacji źródłowych oraz ich utrzymania, a także od charakteru samego regionu (przemysłowy, rolniczy bądź mieszany).

Wyższą formą rozwoju TBD PESEL jest system kompleksowy, który zawiera w sieci komputerowej nie tylko terminale, ale także mikrokomputery, stanowiące tzw. końcówki inteligentne. Mogą one współpracując z TBD PESEL w trybie dialogowym wykonywać zlecenia użytkowników, odciążając od tego przetwarzania komputer regionalny. Rządowe Centrum Informatyczne PESEL prowadzi prace projektowo-programowe w kierunku zastosowania mikrokomputerów w administracji terenowej. Są czynione starania, aby zostały one wdrożone z chwilą pojawienia się odpowiednich warunków technicznych.

STRUKTURA NUMERU EWIDENCYJNEGO PESEL

Data urodzenia zapisana w 6-ciu pierwszych pozycjach numeru ewidencyjnego zgodnie z Polską Normą PN-74/N-01204, dla dat z XX w. jest napisana w sposób naturalny. Natomiast dla rozróżnienia dat XIX i XXI wieku przyjęto inaczej zapisywać numer miesiąca, a mianowicie do numeru bieżącego dodawać liczby:

- dla XIX w. – 80
- dla XXI w. – 20

W ten sposób numer miesiąca wskazuje na stulecie

Np. 871206 dotyczy XX w.
873206 dotyczy XXI w.
879206 dotyczy XIX w. } i określa 6 grudnia

Kod płci zawarto w ostatniej cyfrze numeru serii. Przyjęto, że płeć męska ma numer serii nieparzysty natomiast parzyste numery serii określają płeć żeńską.

Liczba kontrolna służy do kontroli poprawności zapisu numeru ewidencyjnego co jest istotne przy jego przepisywaniu i przekazywaniu w czasie których mogą nastąpić przekłamania.

1	Data założenia karty	2	Obywatelstwo obce	3	Płeć	4	Gr. krwi Czyn. RH	KARTA OSOBOWA MIESZKAŃCA		5	Numer ewidencyjny
6	l.p.	Data za-wymeldowania	Adres stałego pobytu								
1	a										
	b										
2	a										
	b										
3	a										
	b										
4	a										
	b										
Dane osobowe: zapis pierwszy				zmiana I (data, podstawa)				zmiana II (data, podstawa)			
7	Nazwisko										
8	Imiona										
9	Nazwisko rodowe										
10	Nazwisko z poprzedniego małż.										
11	Imię i nazwisko rodowe ojca										
12	Nr ewidencyjny ojca										
13	Imię i nazwisko rodowe matki										
14	Nr ewidencyjny matki										
15	Data i miejsce urodzenia										
16	USC i numer aktu urodzenia										
17	Stan cywilny										
18	Nazwisko i imię współmałż.										
19	Nr ewidencyjny współmałż.										

wypełniać na maszynie

20	Data zawarcia małżeństwa					
21	USC i numer aktu małżeństwa					
22	Nazwa seria i numer dokum. tożsam.					
23	Przez kogo wydany dokum. tożsam.					
24	Obowiąz. wojsk. podl.-nie podlega	podl.-nie podl.	podlega-nie podlega	podlega-nie podlega	podlega-nie podlega	podlega-nie podlega
25	Stopień wojskowy					
26	Nazwa i nr wojsk. dokum. osobistego					
27	Sztab wojskowy					
28	Wykształcenie*) 1. wyższe 2. policealne 3. średnie 4. zasadnicze 5. podstawowe 6. niepełne podstaw.					
29	Zawód wyuczony					
30	Nazwa i adres zakładu pracy					
31	Zawód wykonywany					
32	Czasowa nieobecność (ponad 2 m-ce) w miejscu pobytu stałego				33	Data zgonu USC i numer aktu zgonu
	Czasokres nieobecności	Adres				
1						
2						
3						
4						
5						
34	Poprzedni adres pobytu stałego					
35	Inne					

*) właściwie wpisać

Pu-E-12 z. 1534 OZGraf. Lz. 1655 (1 808 500) kart. 3 kl. 24.08.77 r.